

Programa a fost aprobată prin Ordin al Ministrului Educației nr. 4686 / 05.08.2003  
(Anexa 5).

**MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII ȘI TINERETULUI**  
**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU CURRICULUM**

**PROGRAMĂ ȘCOLARĂ**

**CUNOAȘTEREA MEDIULUI**

**CLASELE A II-A**

București, 2003

## INTRODUCERE

Curriculum-ul de Cunoașterea mediului pentru clasele I și a II-a a fost realizat pornind de la stimularea și satisfacerea curiozității științifice a copiilor prin înțelegerea unor fapte și fenomene din universul apropiat. In acest context, programa de Cunoaștere a mediului presupune o cale de cunoaștere activă, prin acțiune directă, a lumii înconjurătoare, valorificând experiența de viață a elevilor.

Învățătorii ar urma:

- să dezvolte curiozitatea elevilor prin angajarea lor în acțiuni concrete de explorare;
- să dirijeze discuțiile dintre elevi în scopul descoperirii semnificației unor fenomene științifice;
- să asigure elevilor materialul didactic necesar investigațiilor;
- să identifice și să folosească resurse din afara sălii de clasă;
- să manifeste respect pentru ideile, deprinderile și experiențele colegilor.

Programa este astfel concepută încât să nu îngreădească, prin concepție sau mod de redactare, gândirea independentă a autorului de manuale sau a învățătorului, precum și libertatea acestora de a alege și de a organiza activitățile de învățare cele mai adecvate atingerii obiectivelor propuse.

Dominantele curriculum-ului actual se pot sintetiza astfel:

- elaborarea unor obiective centrate pe formarea de capacități;
- ofertă de situații de învățare individualizate și diversificate;
- menționarea în curriculum a unor activități de învățare destinate dezvoltării unor deprinderi cum ar fi: observarea, măsurarea, utilizarea informației etc.;
- utilizarea unor obiecte de uz curent, cunoscute de către copii din viața de toate zilele;
- utilizarea și integrarea informației noi în ceea ce elevul știe deja din experiența personală.

## I. OBIECTIVE CADRU

- 1. Dezvoltarea capacităților de observare, explorare și înțelegere a realității din mediul înconjurător**
- 2. Cunoașterea, înțelegerea și utilizarea în comunicare a unor termeni specifici, pentru a descrie fenomene observate în mediul înconjurător**
- 3. Formarea unei atitudini pozitive față de mediul înconjurător, prin stimularea interesului față de păstrarea unui mediu echilibrat și exersarea unor deprinderi de îngrijire și ocrotire a acestuia**

## CLASA A II-A

### OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE

#### 1. Dezvoltarea capacităților de observare, explorare și înțelegere a realității din mediul înconjurător

	<b>Obiective de referință</b>	<b>Exemple de activități de învățare</b>
	<i>La sfârșitul clasei a II-a, elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei a II-a, se recomandă următoarele activități:</i>
1.1	să descrie caracteristici ale mediului natural	<ul style="list-style-type: none"><li>• Recunoașterea în desene, machete, imagini a unor forme de relief (munți, câmpii);</li><li>• Efectuarea unor excursii, drumeții pentru cunoașterea cartierului, localității natale;</li></ul>
1.2	să identifice asemănări și deosebiri între viețuitoare din mediul apropiat * să identifice asemănări și deosebiri între viețuitoare din diferite zone geografice	<ul style="list-style-type: none"><li>• Compararea animalului adult cu puiul acestuia;</li><li>• Observarea unor plante și animale din mediul apropiat;</li><li>• Recunoașterea părților componente ale unei plante/ale unui animal, pe baza unor materiale din natură, planșe, machete, desene;</li><li>• Exerciții-joc de stabilire a unor asemănări și deosebiri între viețuitoare din mediul apropiat;</li></ul>
1.3	să observe și să denumească efectele unor fenomene din natură asupra viețuitoarelor	<ul style="list-style-type: none"><li>• Comunicarea (prin desene sau verbală) a unor efecte pe care le au fenomenele naturii asupra mediului înconjurător;</li><li>• Observarea în situații concrete sau pe baza unor planșe, imagini etc., a modificărilor din viața plantelor, animalelor, omului, determinate de succesiunea anotimpurilor</li><li>• Observarea unor reacții ale plantelor, animalelor, omului la influența factorilor de mediu.</li></ul>

#### 2. Cunoașterea, înțelegerea și utilizarea în comunicare a unor termeni specifici, pentru a descrie fenomene observate în mediul înconjurător

	<b>Obiective de referință</b>	<b>Exemple de activități de învățare</b>
	<i>La sfârșitul clasei a II-a, elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei a II-a, se recomandă următoarele activități:</i>
2.1	să utilizeze un limbaj specific științelor naturii în descrierea unor viețuitoare, fenomene din mediul înconjurător	<ul style="list-style-type: none"><li>• Descrierea verbală a unor viețuitoare din mediul apropiat;</li><li>• Comunicarea orală a observațiilor proprii făcute în timpul unor experimente,</li><li>• Jocuri de rol.</li></ul>
2.2	să formuleze întrebări în legătură cu fenomenele observate	<ul style="list-style-type: none"><li>• Efectuarea de experimente simple;</li><li>• Observarea unor procese și fenomene din înconjurător în drumeții, excursii;</li><li>• Jocuri, concursuri.</li></ul>
2.3	să utilizeze simboluri și informații referitoare la fenomene observate în mediul înconjurător	<ul style="list-style-type: none"><li>• Completarea calendarului naturii (prin desene și simboluri interpretate oral)</li><li>• Descrierea verbală a unor caracteristici ale anotimpurilor, redată prin simboluri.</li></ul>

3. Formarea unei atitudini pozitive față de mediul înconjurător, prin stimularea interesului față de păstrarea unui mediu echilibrat și exersarea unor deprinderi de îngrijire și ocrotire a acestuia

Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
<i>La sfârșitul clasei a II-a, elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei a II-a, se recomandă următoarele activități:</i>
3.1. să identifice căi prin care poate contribui la menținerea unui mediu sănătos	<ul style="list-style-type: none"><li>• efectuarea unor excursii sau drumeții în scopul observării efectelor unor activități ale omului asupra mediului apropiat;</li><li>• descrierea (verbală, prin desene, lucrări practice) a efectelor benefice sau nocive ale activității copilului asupra mediului apropiat;</li><li>• jocuri de rol, expoziții de desene;</li><li>• selectarea de imagini, desene, reviste cu diferite tematici legate de mediul înconjurător;</li></ul>
3.2. să participe la acțiuni de îngrijire și protejare a mediului	<ul style="list-style-type: none"><li>• identificarea în mediul înconjurător sau/și în imagini a unor zone afectate;</li><li>• jocuri de rol, concursuri;</li><li>• expoziții cu lucrări/jucării realizate din deșeuri;</li><li>• utilizarea unor unelte și materiale necesare activității de curățare a mediului;</li></ul>
3.3. să enumere și să descrie câteva acțiuni proprii pentru păstrarea igienei locuinței și a clasei	<ul style="list-style-type: none"><li>• alcătuirea unor reguli de igienă individuală și colectivă;</li><li>• realizarea de desene, lucrări practice cu tematică de educație sanitară;</li><li>• jocuri de rol, concursuri;</li><li>• activități practice de îngrijire a clasei.</li></ul>

## CONȚINUTURILE ÎNVĂȚĂRII

- **Elemente ale mediului natural**
  - Forme de relief: munți, câmpii .
- **Plante și animale.**
  - Asemănări și deosebiri între plante și animale.
  - *\*Asemănări și deosebiri între unele plante și animale din alte zone geografice.*
  - Influența factorilor de mediu asupra plantelor și a animalelor.
- **Efectele unor fenomene ale naturii asupra viețuitoarelor**
  - Modificări în viața plantelor și a animalelor, determinate de succesiunea anotimpurilor.
  - Activități ale omului specifice fiecărui anotimp, în mediul rural sau urban.
- **Educație pentru sănătate**
  - Igiena locuinței.
  - Igiena clasei.
- **Mediul înconjurător și protejarea lui.**
  - Acțiuni ale copiilor, care dăunează mediului natural.
  - Protejarea mediului de către copii.